

som skolesøgende Elever, de kan ikke optages som Kostskoleelever; dog, føjer han til, er der netop i Aar undtagelsesvis nogle Pladser ledige i 1ste Gymnastieklasse, hvor flinke og begavede Elever øjeblikkelig kan blive Kostskoleelever. Dette Avertissement har jeg set i „Nationaltidende“. Jeg tør ikke sige, at det ikke har været i andre Blade, men der er een Ting, jeg kan sige: Det har ikke været i „Social-Demokraten“. Arbejderbefolkningen bliver altsaa holdt uvidende om, at her er en Lejlighed, hvor de kan faa en begavet Søns Uddannelse gennemført, idet det jo nu ved Loven bliver bestemt, at for ubemidlede bliver Betalingen 25 Kr. maanedlig, og man maa kunne forvente, at en begavet og flink og velopdragen Søn vil kunne faa Friplads. Alt dette holdes Arbejderbefolkningen ganske i Uvidenhed om. Jeg og mine Partifæller ser heri en stor Uret, begaaet fra en Embedsmands Side imod Arbejderbefolkningen. Men vi ser det ogsaa som en Forsyndelse imod Aanden i de Love om den højere Skole, som vi vedtager i disse Aar, fordi det ligesom i et Glimt viser, at der er en Tendens til at faa gennemført disse Love saaledes, at den Betragtning, ud fra hvilken vi gik med til de Love, nemlig at der aabnedes Underklassebefolkningens Adgang til den højere Skole, forvandles til, at det kun bliver en Nedgang i Skoleafgifterne for Overklassens Vedkommende.

Jeg vil gøre endnu en Bemærkning angaaende Fripladser. Jeg mener nemlig ikke, at Misbrugen med Fripladsernes Uddeling kan blive fuldstændig begrænset ved den Tilføjelse, der her er stillet Forslag om. Efter at Betænkningen var afgivet, har jeg set i de Retsregler for det højere Skolevæsen, som er udgivne i 1891, at Forholdet er det, at naar en Elev har faaet en Friplads, kan denne Friplads ikke tages fra ham i Skoleaaret, hvorledes han end opfører sig. Der var et Tilfælde, hvor Rektoren skrev til Ministeriet og spurgte, om han ikke i Anledning af, at 2 af Disciplene, hvoraf den ene havde hel Friplads og den anden Kontingentsættelse, havde udvist slet Opførsel, maatte være berettiget til ved Kvartalets Udgang at fratage dem disse Pladser; men der blev i en ministeriel Skrivelse meddelt, at det kunde Ministeriet ikke gaa med til. Fra Ministeriets Side mente man, at det vilde være for stor en Straf at paalægge disse Elever. Det maa gøre et mærkeligt Indtryk paa Arbejderklassen, at det kan tillades Elever af Overklassen, der lever

paa det offentlige Bekostning, skønt deres Forældre ikke trænger til det, at udvise slet Opførsel og dog bevare et saadant Beneficium. Det vilde ogsaa være en let Sag for saadanne Elever, naar Aaret nærmer sig sin Slutning, at love Bod og Bedring, og naar der saa ogsaa fra Hjemmene forelaa Anmodning om at faa Fripladsen fornyet for det næste Aar, kunde vedkommende Elever igen begynde deres Virksomhed med at demoralisere Disciplene. Den nævnte Afgørelse — for hvis Udstedelse den nuværende højtærede Minister ikke har noget Ansvar — stammer fra 1868; men der findes ingen Regler senere for Sorø Akademi, og jeg vilde være taknemmelig, om den højtærede Minister vilde komme med en Udtalelse her i Salen, hvoraf vi maaske kunde forvente, at der ved den fremtidige Uddeling af Fripladser ikke blot vilde blive taget Hensyn til Forsørgernes Trang og Elevens Evne og Flid, men at der ogsaa blev taget Forbehold med Hensyn til hans fremtidige Opførsel.

Ordføreren (Kragh): Jeg maa antage, at det beror paa en Fortalelse, naar det ærede 2det Medlem for 1ste Kred (Nina Bang) betegnede mig som Ordfører for Venstre i denne Sag. Jeg taler i denne Sag ikke som Ordfører for noget Parti, men som Ordfører for Udvalget. I øvrigt forekom en Del af de Bemærkninger, som det ærede Medlem fremsatte, mig at være af en mere almindelig Karakter og derfor nærmest hørende hjemme under Lovforslagets tredje Behandling; men jeg maa maaske dog tillade mig paa den Foranledning, som er givet, at gøre nogle Bemærkninger til de Udtalelser, der blev fremsat.

Jeg skal da blot sige, at det Angreb, som det ærede Medlem rettede paa Sorø Skoles Leder, syntes mig at have en alt for voldsom Karakter og heller ikke at være begrundet i de Forhold, som af det ærede Medlem blev fremdraget, idet Forholdet nemlig er dette, at man ganske naturligt ved denne Skole som ved saa mange andre i Aar har averteret i den Række Blade, hvori man plejer at indrykke Annoncer fra Skolen. Det er ogsaa klart, at naar Sorø Skole, som Tilfældet er, henvender sig til Befolkningen i det hele Land, er det ikke blot Hovedstadsbladene, man averterer i, men ogsaa Bladene i Provinserne, og jeg skønner egentlig talt ikke, med hvilken Ret det ærede Medlem kan udtale, at naar en Annonce ikke er indrykket i Københavns